

УКРАЇНОЗНАВЧІ ШКОЛИ ЗА КОРДОНОМ. ОПИТУВАННЯ ВЧИТЕЛІВ

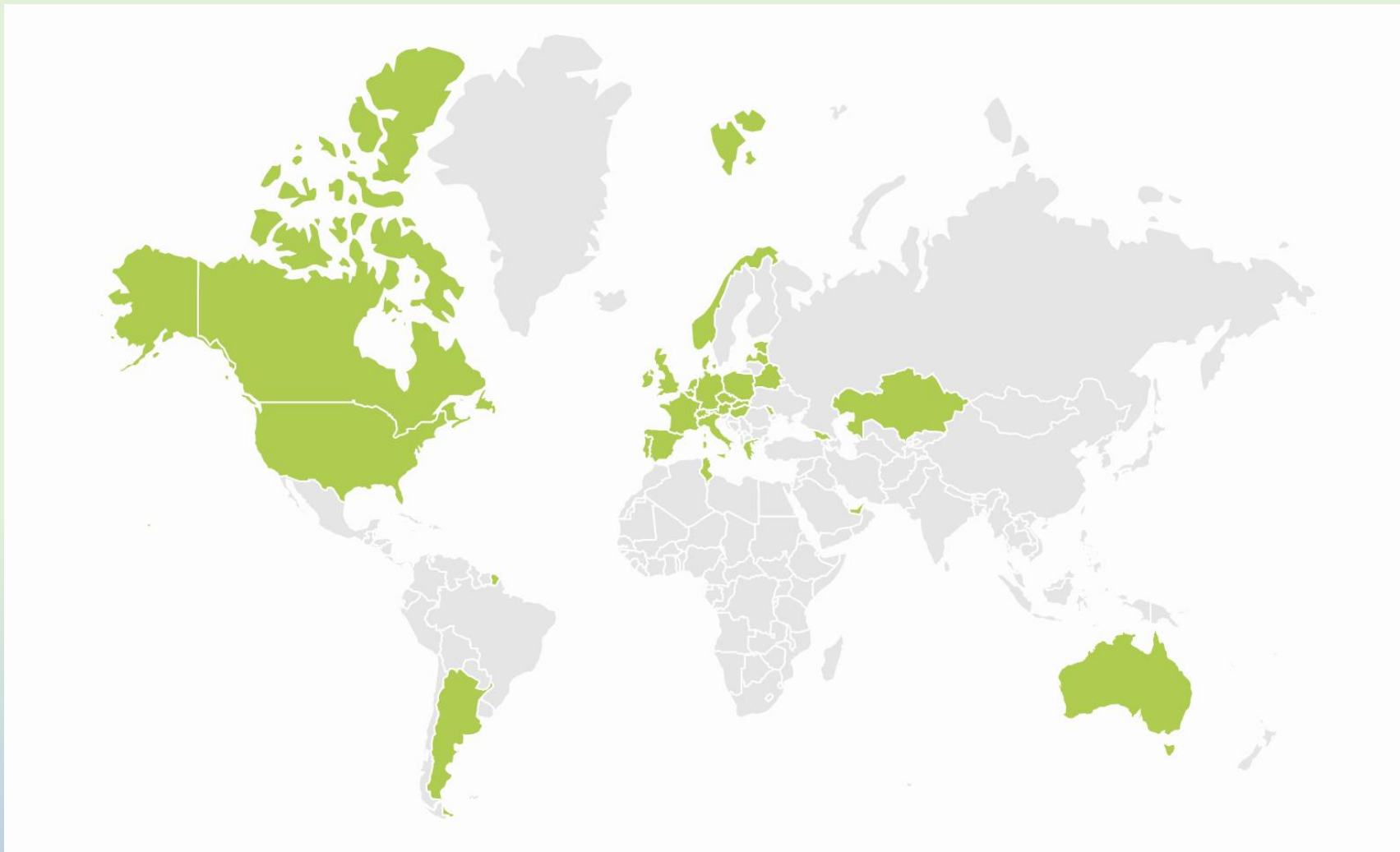
Ірина Ключковська

*канд. пед. наук, доц., директор Міжнародного інституту освіти,
культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка»*

МЕТОДОЛОГІЯ

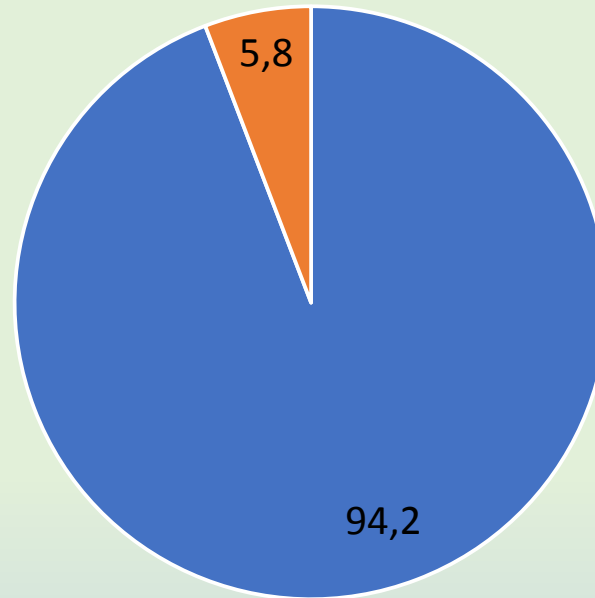
- **Мета дослідження** – окреслення основних проблем в освітніх середовищах українознавчих шкіл за кордоном для пошуку ефективних шляхів їх вирішення.
- **Цільова аудиторія** – вчителі українознавчих шкіл за кордоном.
- **Тип дослідження** – розвідувальне соціологічне дослідження.
- Хоча опитування **не варто вважати репрезентативним** відносно усіх українознавчих шкіл поза межами України, однак таким чином була здійснена перша спроба окреслення українського шкільництва за кордоном.
- **Метод** – онлайн-анкетування.
- **Терміни проведення** – з грудня 2017 р. по липень 2018 р.
- **Response rate** – 33% (на опитування відгукнулось 45 із 136 шкіл діаспори, контакти яких ми могли знайти).

В опитуванні взяло участь 86 вчителів із 45 шкіл 30 країн світу.

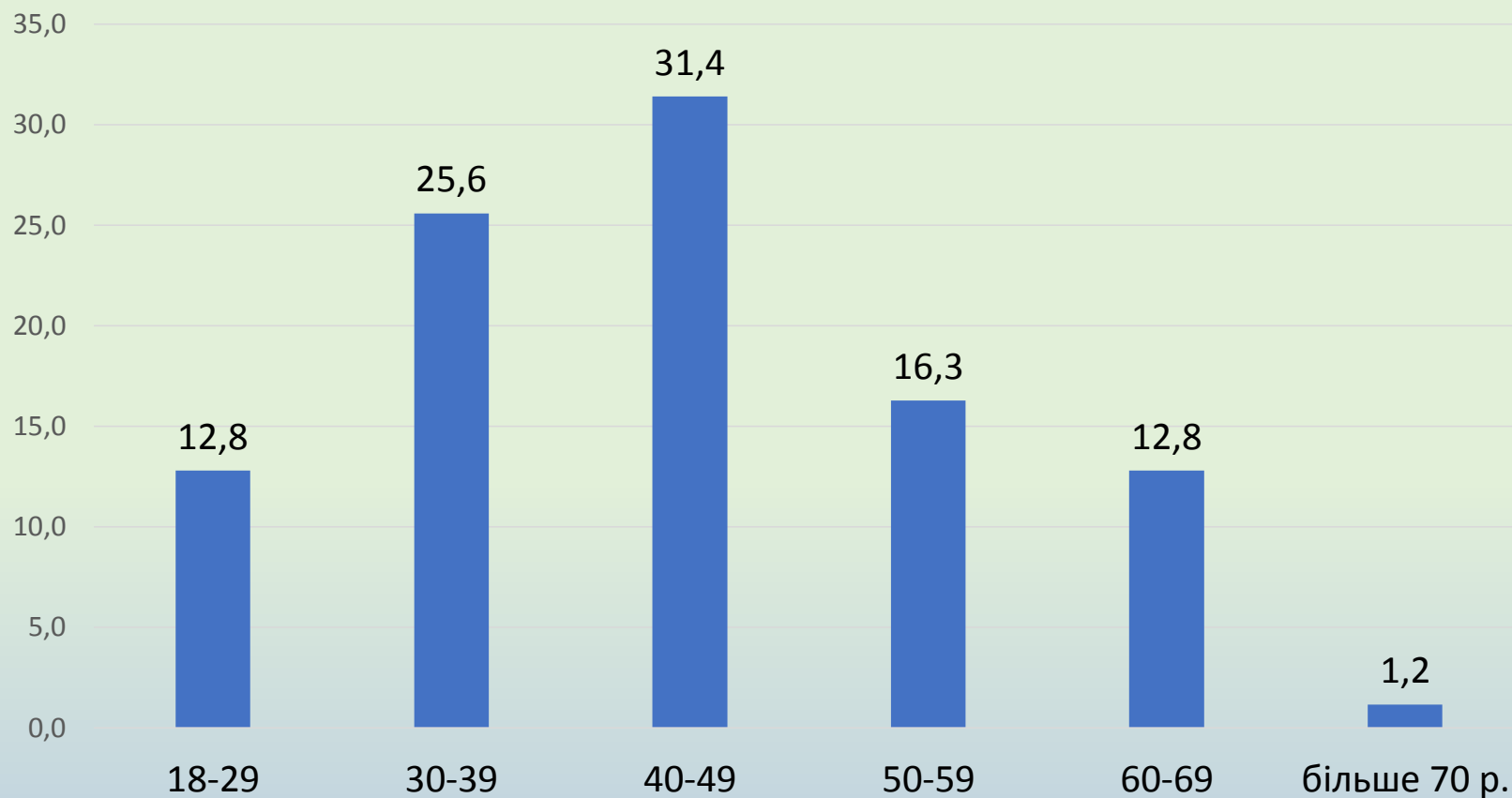
СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВЧИТЕЛІВ ДІАСПОРИ

Стать, %

■ жіноча ■ чоловіча

Вікова категорія вчителів, роки, %

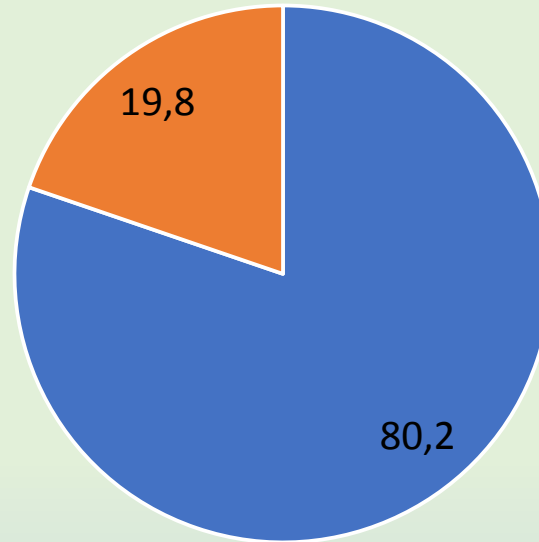

Середній вік
учителя – 46 років
(медіана)

Ваш рівень освіти, %

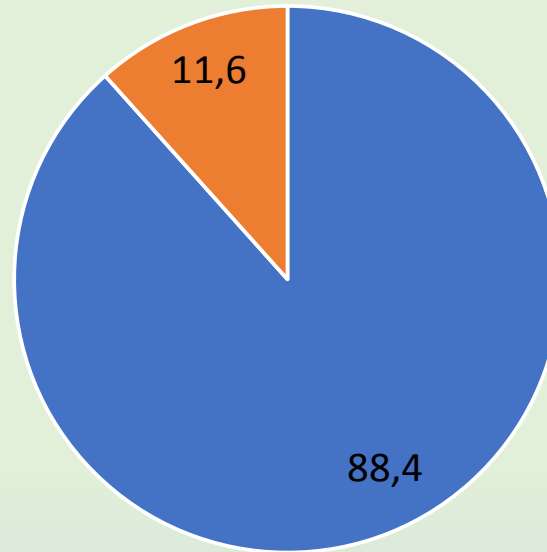
Ваша освіта, %

■ педагогічна ■ інша

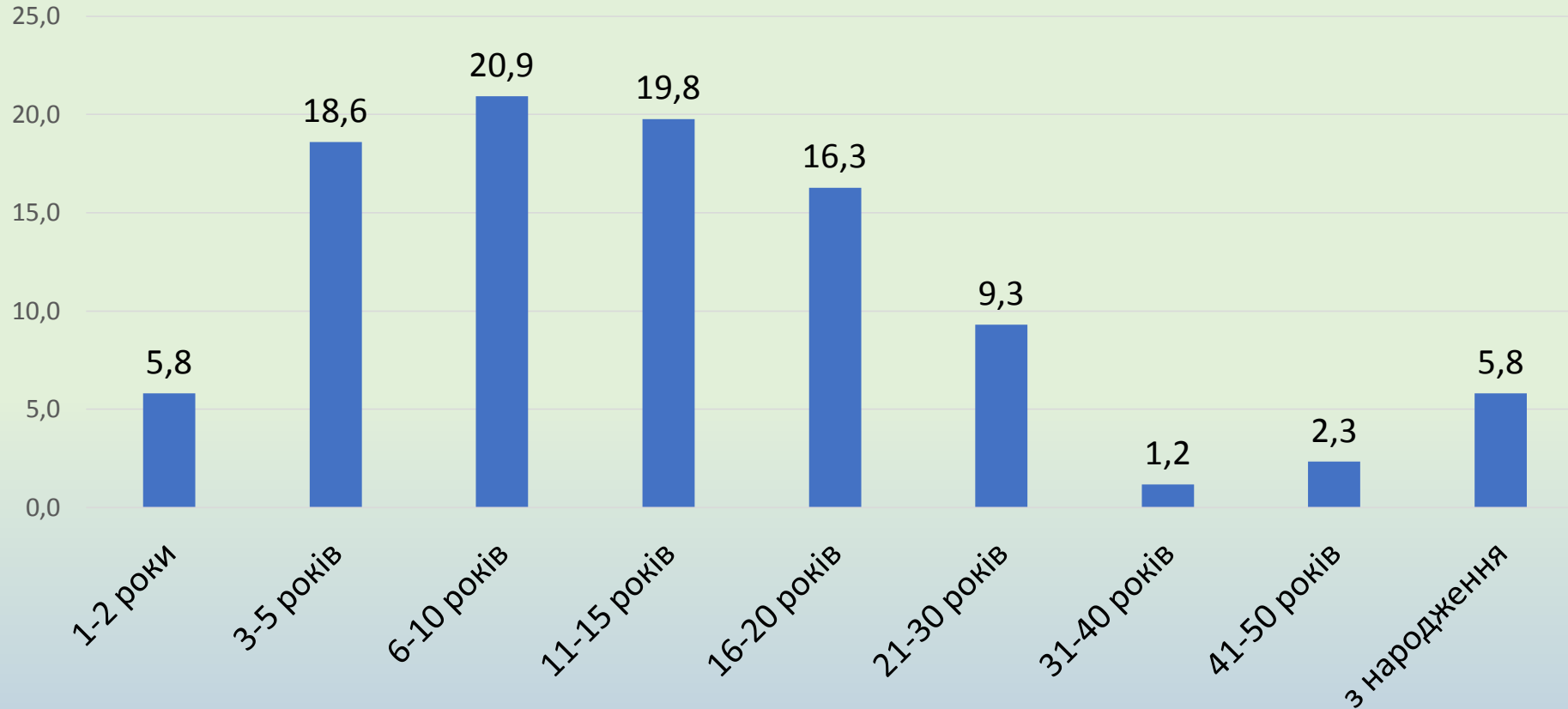

Де Ви народились? %

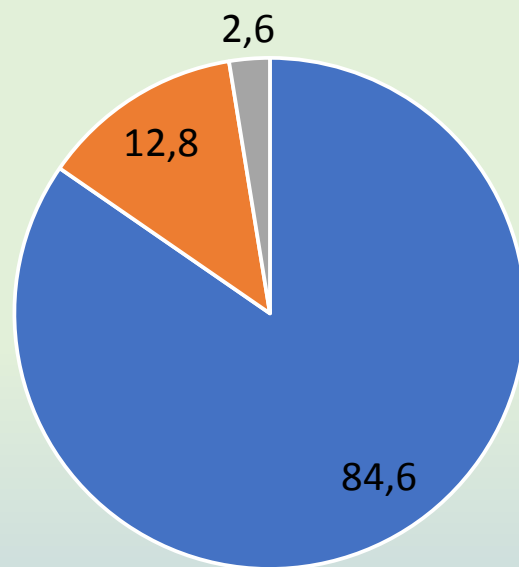

■ в Україні   ■ поза межами України

Скільки часу Ви проживаєте в країні Вашого перебування? %

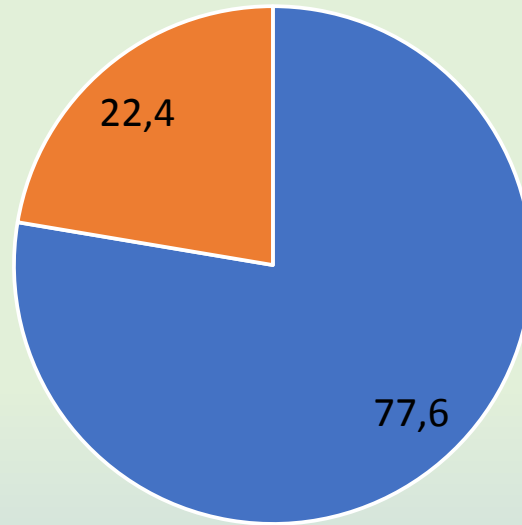

**Вкажіть, будь ласка, чи була пов'язана
Ваша робота в Україні зі сферою освіти?
(відсоток від тих, хто мав досвід роботи в
Україні) %**

■ так ■ ні ■ інше

Чи Ви ще десь працюєте окрім Вашої школи? %

■ так ■ ні

ВИКЛАДАННЯ В УКРАЇНОЗНАВЧИХ ШКОЛАХ

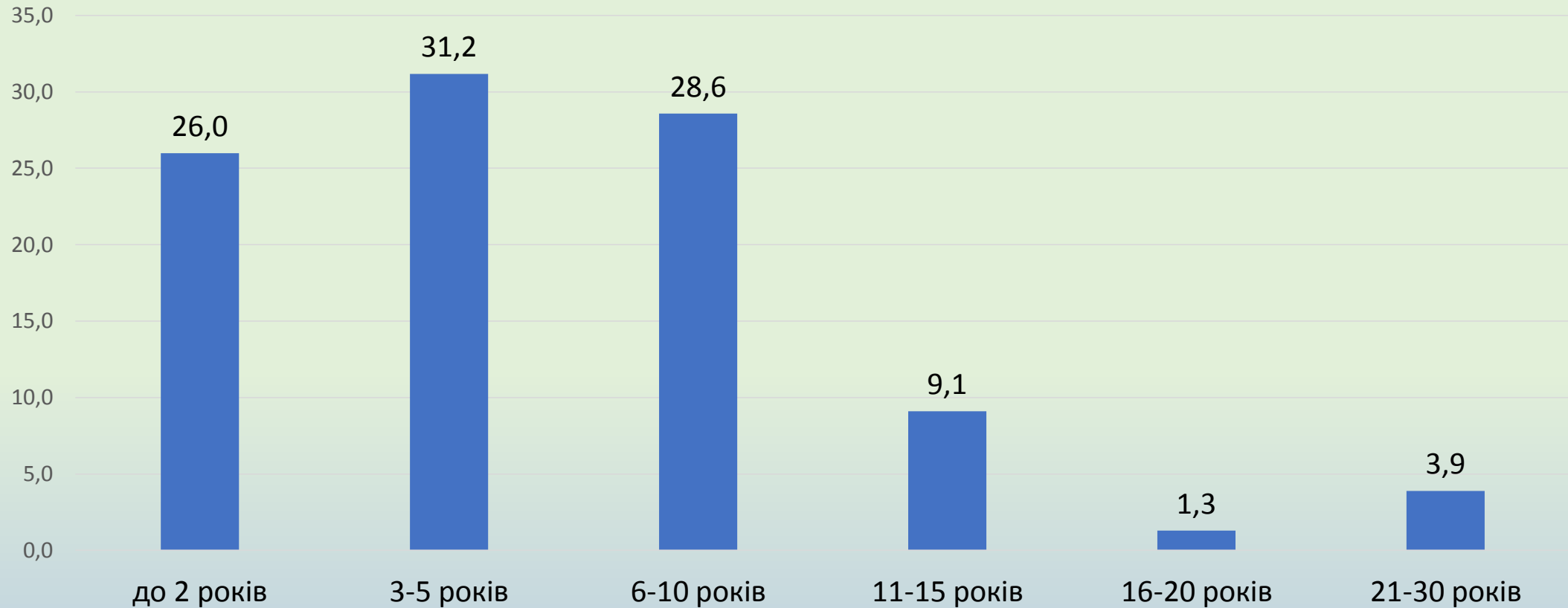
Які предмети Ви викладаєте у Вашій школі?

Які предмети Ви викладаєте у Вашій школі? %

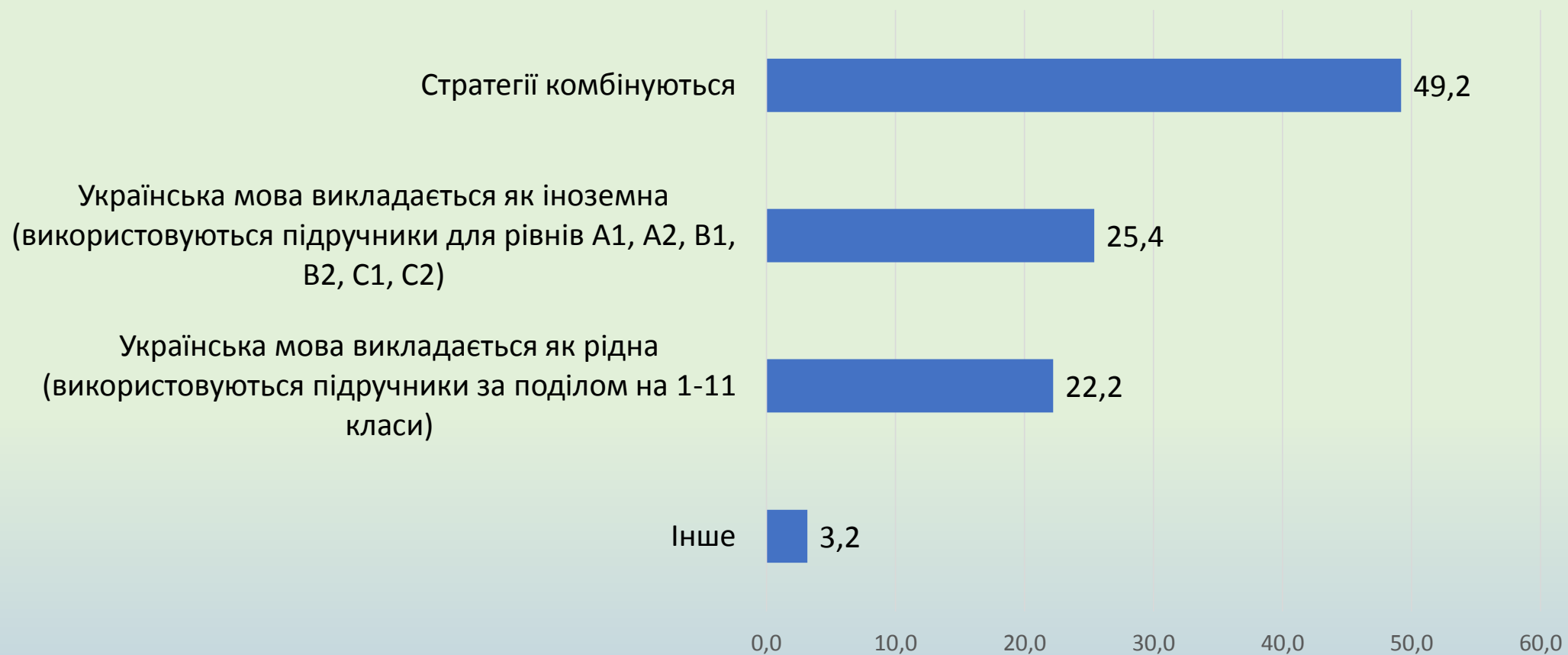
Вкажіть, скільки часу Ви викладаєте у Вашій школі, %

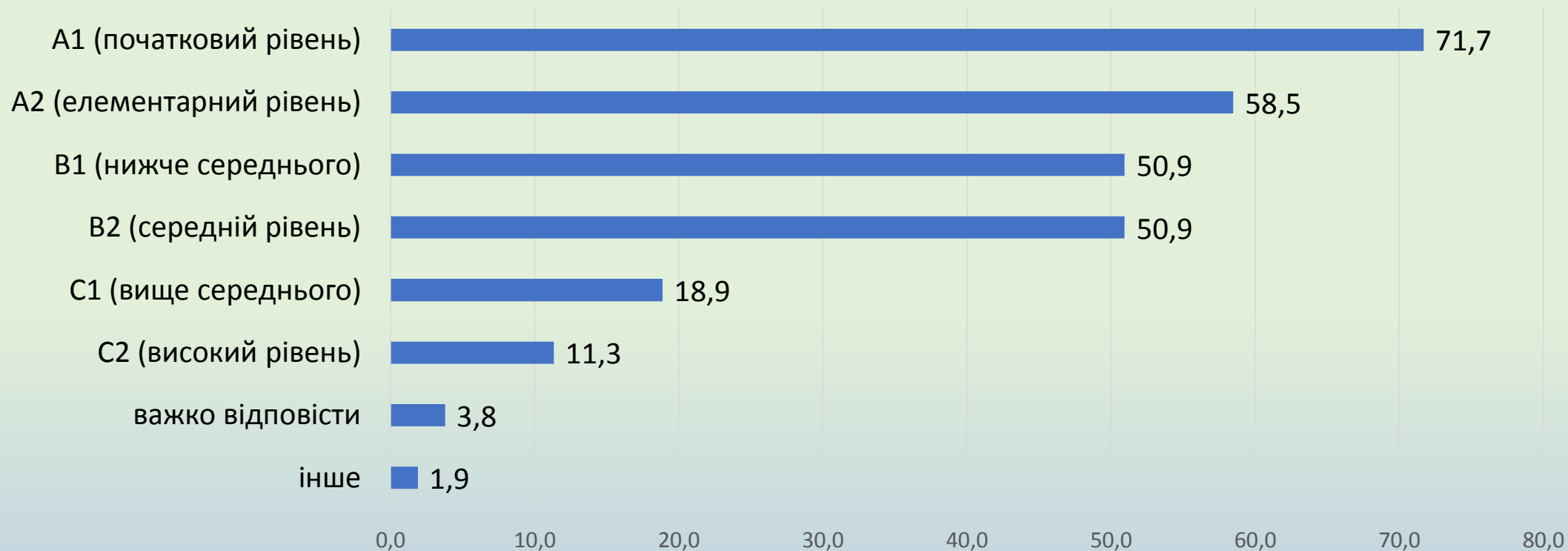

ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ШКОЛАХ ДІАСПОРИ

Якої стратегії при викладанні української мови для Ваших учнів дотримуєтесь Ви особисто? %

Для учнів/слухачів яких рівнів володіння українською мовою викладається у Вашій школі предмет «українська мова»? %

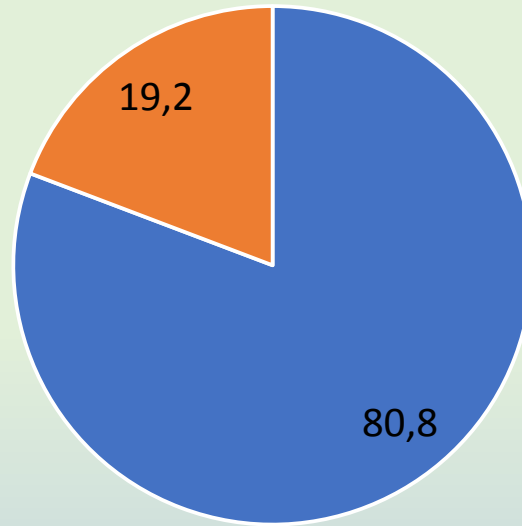

Яке саме навчально-методичне забезпечення Ви використовуєте для проведення занять? (можна вибрати декілька варіантів) %

ПОТРЕБА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

Чи потребуєте Ви особисто проходження курсів,
майстер-класів, навчально-методичних
семінарів і т. п. для підвищення рівня Вашої
кваліфікації?

■ так ■ ні

**Вкажіть, в яких саме курсах, майстер-класах,
навчально-методичних семінарах Ви зацікавлені**

Психологічні аспекти викладання

Як мотивувати дітей вчитися Дошкільна педагогіка

Викладання української мови для дітей діаспори

Викладання предметів українознавчого циклу

Сучасні методи викладання

Викладання предметів для дітей різного віку

Майстер-класи з народно-прикладного мистецтва

Релігійні майстер-класи

Вкажіть, в яких саме курсах, майстер-класах, навчально-методичних семінарах Ви зацікавлені, %

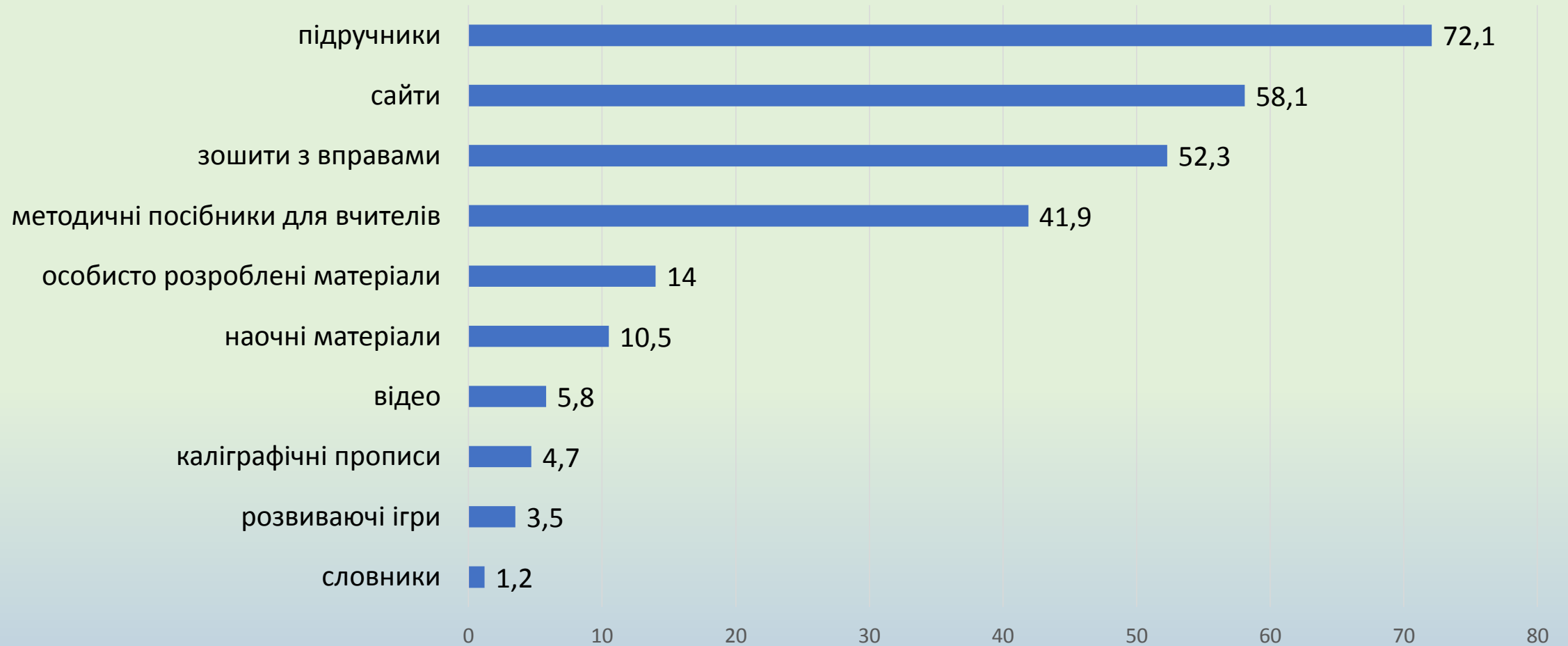

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ШКІЛ ЗА КОРДОНОМ

Яке навчально-методичне забезпечення
Ви використовуєте для проведення занять?

Каліграфічні прописи
Особисто розроблені матеріали
Зошити з вправами
Підручники
Методичні посібники для вчителів
Сайти Розвиваючі ігри
Відео Словники
Наочні матеріали

Яке навчально-методичне забезпечення Ви використовуєте для проведення занять? %

**Яке навчально-методичне забезпечення
Ви потребуєте для проведення занять, але Вам не вистачає?**

Розвиваючі ігри Наочні матеріали
Програми для дітей діаспори
Методичні посібники для вчителів діаспори
Сучасні адаптовані підручники
Спеціалізовані зошити з вправами
Інші наявні підручники, методичні посібники,
Сайти зошити, література, словники
Навчальні фільми українською мовою

Яке навчально-методичне забезпечення Ви потребуєте для проведення занять, але Вам не вистачає? %

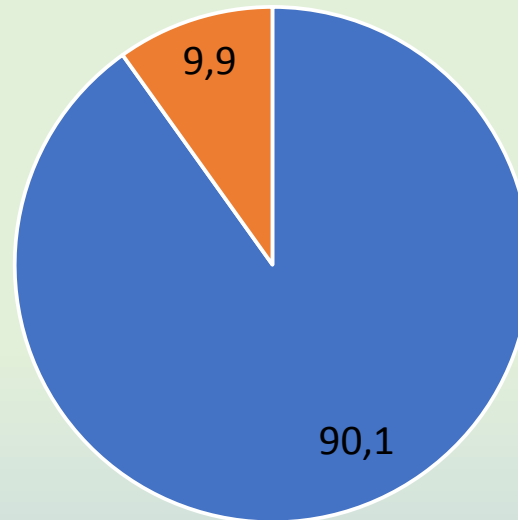

За якою програмою учні вивчають Ваші предмети? %

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

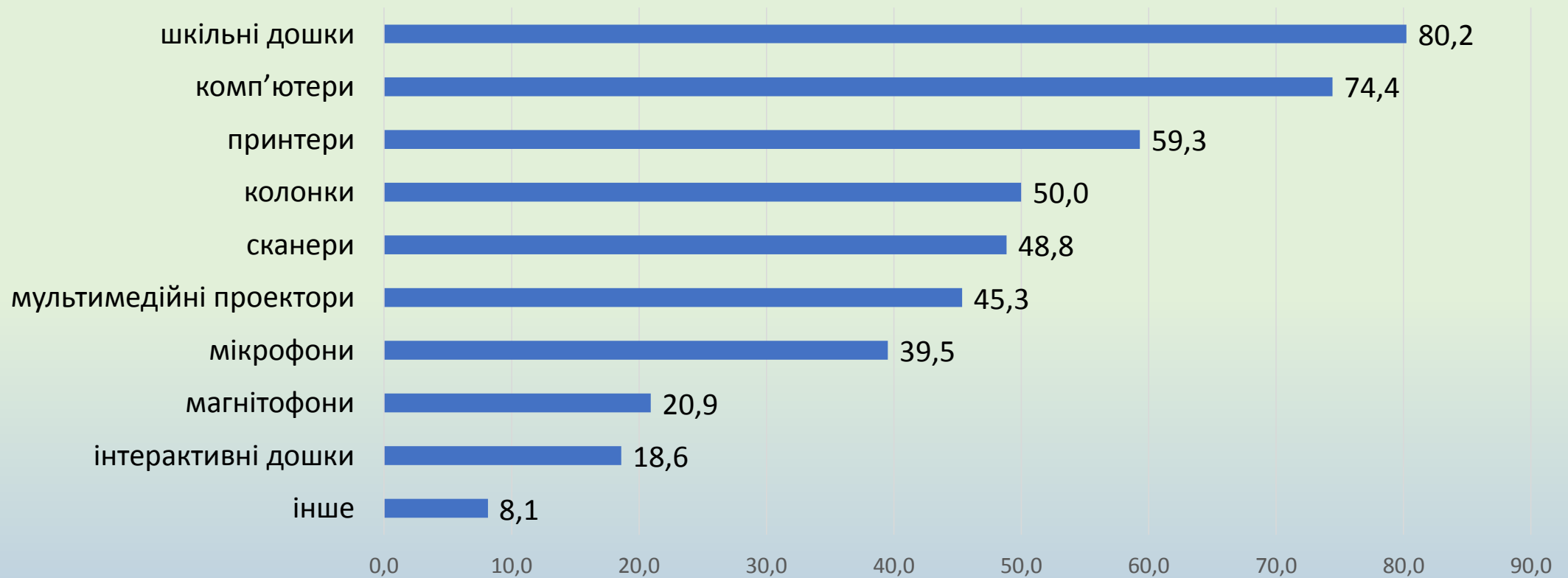
Чи використовує Ваша школа технічні засоби для організації навчального процесу %

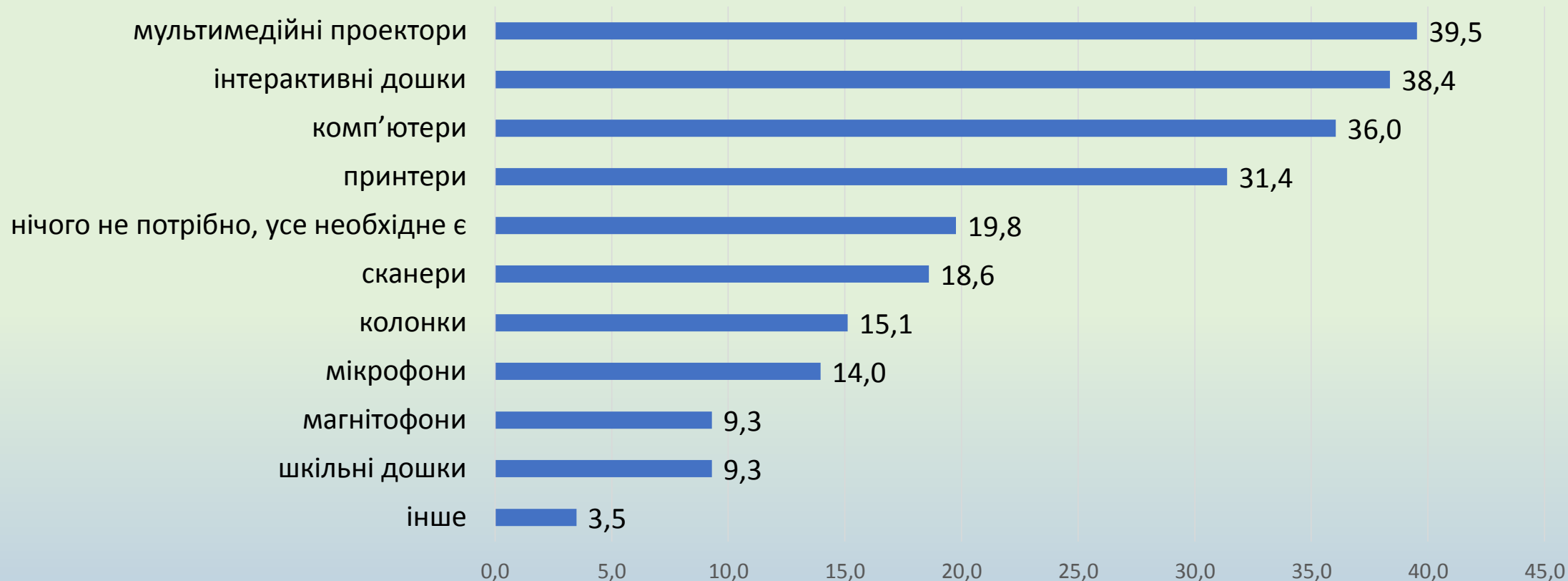
■ так ■ ні

Які саме технічні засоби використовуються для організації навчального процесу у Вашій школі? (можна вибрати декілька варіантів) %

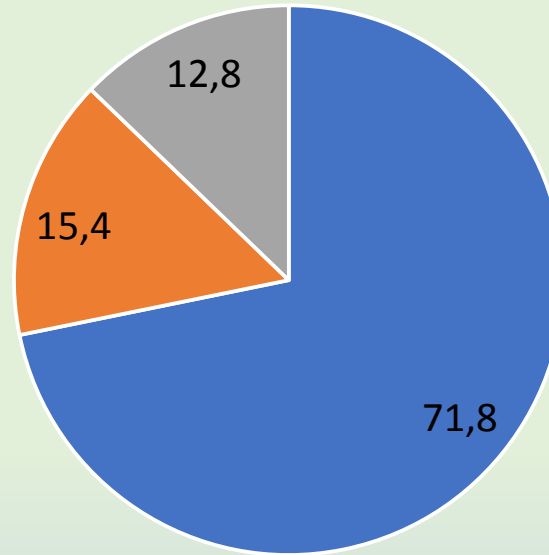

Які технічні засоби найбільш необхідні Вашій школі для організації навчального процесу, але у Вашій школі їх немає? (можна вибрати декілька варіантів) %

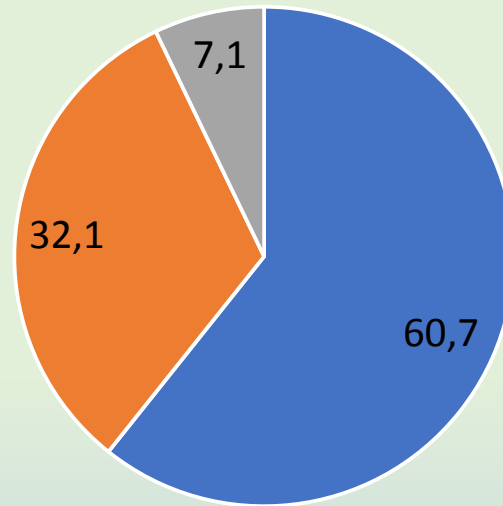
ПИТАННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ШКІЛ (відповіді керівників шкіл)

Чи Ваша школа видає учням документ, який засвідчує закінчення навчання або проходження його етапів? %

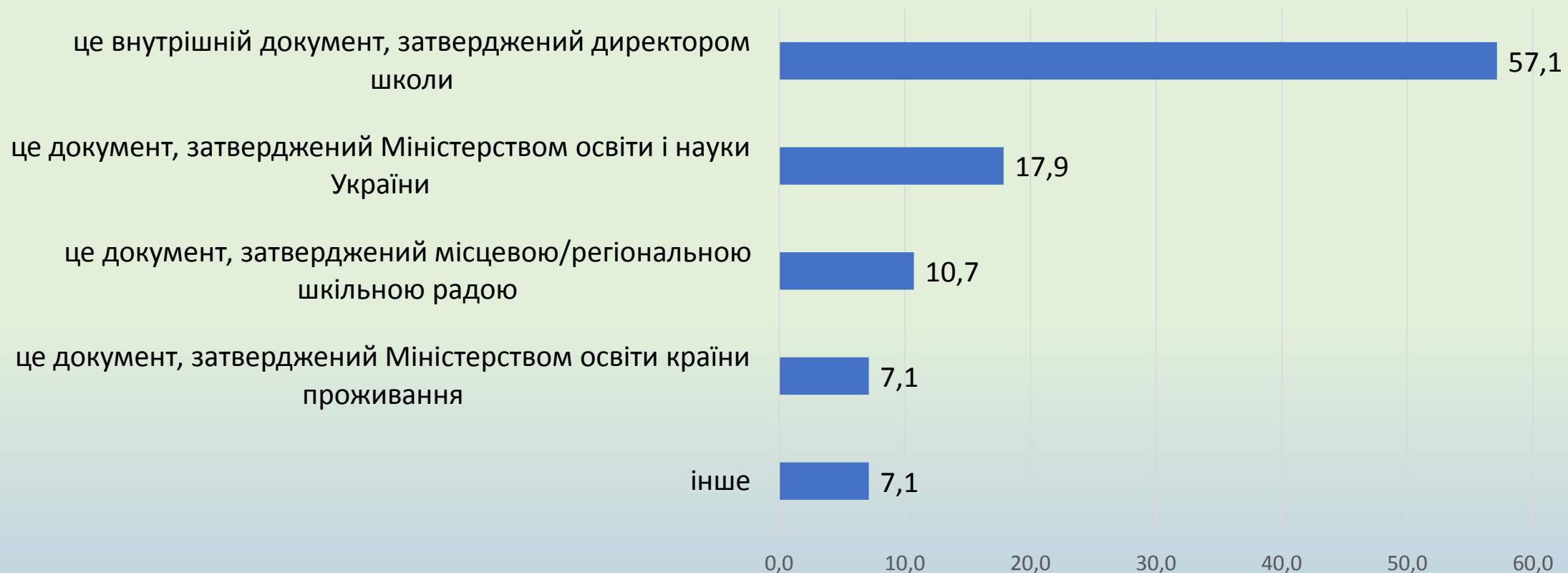
■ так ■ ні, але є в планах ■ ні, не плануємо

**Що засвідчує документ про проходження навчання, який видається Вашою школою?
(відсоток від тих, хто видає учням сертифікати про закінчення навчання) %**

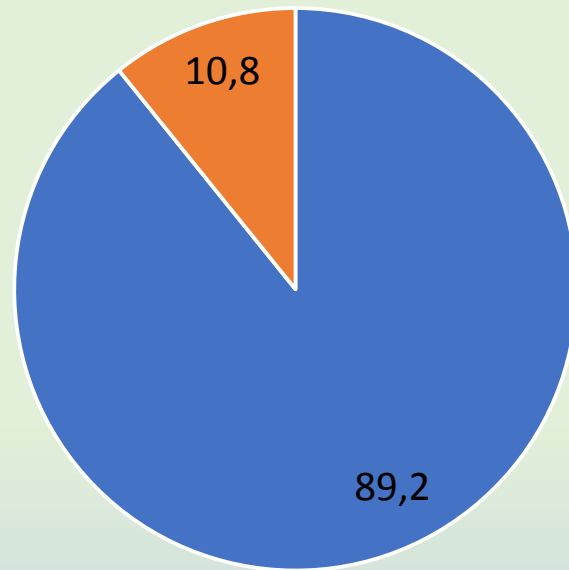

- проходження курсу української мови та/ або предметів українознавчого циклу
- закінчення середньої школи
- рівень володіння українською мовою (A1, A2, B1, B2, C1, C2)

Документ якого зразка про проходження навчання видається Вашою школою? (відсоток від тих, хто видає учням сертифікати про закінчення навчання) %

Чи зараховуються учням Вашої школи кредити за проходження навчальних курсів? %

■ ні ■ так

ВИСНОВКИ

- Переважна більшість вчителів є представниками жіночої статі, які мають педагогічну освіту, і які народились в Україні, але виїхали за кордон після здобуття Україною незалежності.
- Більшість вчителів використовує уже наявні підручники, сайти, зошити з вправами та методичні посібники для вчителів, однак, є велика потреба у адаптованих матеріалах для українознавчих шкіл за кордоном.
- П'яту частину вчителів влаштовують наявні технічні засоби для організації навчального процесу, однак більшість потребує додаткового оснащення.
- Більшість шкіл видає учням документ, який засвідчує закінчення навчання або проходження його етапів, проте, здебільшого це внутрішній документ, затверджений директором школи.

ЩИРО ДЯКУЮ ЗА ВАШУ УВАГУ!